

POSTANOWIENIE

Dnia 7 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z powództwa H. L.
przeciwko R. Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.
o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 17 lutego 2015 r., sygn. akt XXI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego,**
- 3. zasądza od Skarbu Państwa - kasy Sądu Rejonowego w W.
na rzecz adwokata S.S. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł,
powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 lutego 2015 r. Sąd Okręgowy w W. w sprawie z powództwa H. L. przeciwko R. Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie, na skutek apelacji powódki i pozwanego, odrzucił apelację powódki, zmienił zaskarżony wyrok w punktach I, III i IV w ten sposób, że powództwo oddalił oraz orzekł o kosztach postępowania za obie instancje.

Powódka zaskarżyła powyższy wyrok skargą kasacyjną w części, odnośnie do punktów 2 i 3 sentencji, tj. w zakresie w jakim Sąd drugiej instancji oddalił powództwo i orzekł o kosztach postępowania. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na istotne zagadnienie prawne wymagające wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy: czy do przywrócenia terminu, o którym mowa w art. 264 k.p. niezbędne jest udowodnienie okoliczności braku winy w uchybieniu terminu, czy wystarczy w trybie art. 265 § 2 k.p. tylko uprawdopodobnienie okoliczności braku winy. Ponadto w ocenie skarżącej skarga kasacyjna jest również oczywiście zasadna, ponieważ przesądzenie o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia powództwa, w konsekwencji przyjęcia, że praca powódki w Oddziale K. S.A. nie została potraktowana jako okres próbny, mający wstrzymać wypowiedzenie, pociąga ujemne konsekwencje dla całego roszczenia powódki.

Pełnomocnik z urzędu wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, podnosząc, że informację o ustanowieniu go pełnomocnikiem z urzędu otrzymał 15 maja 2015 r., stąd też wniesienie skargi kasacyjnej do 15 lipca 2015 r. powinno skutkować przywróceniem terminu do jej wniesienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania

skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Jeśli więc wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, przez odwołanie się do art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., jak w rozpoznawanej sprawie, wskazuje na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to w uzasadnieniu wniosku winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNAPIUS 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też

postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Przedstawiona przez powódkę kwestia nie spełnia wskazanych wyżej wymogów w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Sformułowane we wniosku zagadnienie prawne, zostało już wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Do kwestii wykładni art. 264 k.p. i art. 265 § 2 k.p. Sąd Najwyższy odniósł się w wyroku z 3 lutego 2016 r., II PK 340/14, LEX nr 2004191 i wyroku z 6 sierpnia 1998 r., I PKN 258/98, OSNAPiUS 1999 nr 17, poz. 547.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się również na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przytoczenia stosownych argumentów, uwzględniających specyfikę tej podstawy warunkującej pozytywne rozpoznanie wniosku podmiotu wnoszącego skargę kasacyjną. Pojęcie „oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy z powinnością wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2007 r., I CSK 100/07, niepubl.; z dnia 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, LEX nr 560541). Istotne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Należy dodać, że Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi Sądu drugiej instancji, które nie zostały podważone w skardze kasacyjnej stosowanymi zarzutami naruszenia przepisów postępowania. W świetle dokonanych przez Sąd drugiej instancji ustaleń strona pozwana nie obiecała powódce dalszego zatrudnienia po upływie okresu wypowiedzenia. Powódka nie udowodniła, że było inaczej. Nie zgłosiła w tym zakresie stosowanych wniosków dowodowych, pomimo że w apelacji strona pozwana podnosiła zarzut oparcia przez Sąd Rejonowy ustaleń w tym zakresie na nieudowodnionych twierdzeniach powódki.

Na marginesie zauważyć można, że zgodnie z art. 124 § 3 k.p.c. w razie ustanowienia adwokata lub radcy prawnego na wniosek zgłoszony przed upływem terminu do wniesienia skargi kasacyjnej przez stronę, która prawidłowo zażądała doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem, sąd doręcza ustanowionemu adwokatowi lub radcy prawnemu orzeczenie z uzasadnieniem z urzędu, a termin do wniesienia skargi kasacyjnej biegnie od dnia doręczenia pełnomocnikowi orzeczenia z uzasadnieniem. W orzecznictwie wyrażony został też pogląd stwierdzający, że dopuszczalne jest wniesienie przez ustanowionego przez sąd pełnomocnika strony skargi kasacyjnej przed rozpoczęciem biegu terminu przewidzianego w art. 124 § 3 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2011 r., I CZ 40/11, LEX nr 1314474).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 19 i 20 w związku z § 13 ust. 4 pkt 2 w związku z § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).